

Több, mint kétszázan pattantak nyeregbe a Tour de Cselén

VÉMÉND Több, mint kétszázan indultak el szeptember harmadik vasárnapján a Tour de Csele Völgye majd 45 kilométeres kerékpártúráján. A Véméndről induló és oda visszatérő program az évek során mikrotérségi eseménnyé vált, amelyre a környék mellett távolabbról és külföldről is érkeztek.

A túra Palotabozsok, Somberek, Mohács, Székelyszabar, Himesháza, Szűr és Szebény érintésével vezetett vissza Véméndre. A Mohács 500 emlékévé miatt idén Mohács is bekerült az útvonalba, ahol pihenő- és frissítópont fogadta a kerékpárosokat.

A közel 300 méteres szintkülönbség különösen a táv második felében tette próbára a résztvevőket. Ennek ellenére a gyerekektől a szép-korúakig sokan végigtekertek, az elsők között pedig iskolás gyerekek is érték célba.

A program népszerűségét mutatja, hogy Fekedről Tillmann Péter polgármester vezetésével négytagú delegáció érkezett, de a régió városaiból, sőt, még Budapestről és külföldről is csatlakoztak a túrához. Aki szeretett volna, elektromos kerékpárt is kölcsönözhetett, a célban pedig étel és frissítő várta a résztvevőket.

A Tour de Csele az Európai Mobilitási Hét véméndi eseménysorozatának egyik kiemelt programja volt. Mausz Erzsébet, Véménd Község Önkormányzatának projekt menedzsere elmondta: a túrát megelőző napokban bringás reggelivel, KRESZ-előadással és a Fut a falu programmal is a mozgásra és a környezettudatos közlekedésre irányították a figyelmet.

A befutónál a Vidéki Életmentő Egyesülettel közösen egészségpontot is működtettek, ahol szűrésre, állapotfelmérésre és fizioterápiás

tanácsadásra nyílt lehetőség szakavatott egészségügyi munkatársak segítségével, illetve kitelepült a Véméndi Egészségkönyvtár egy téma-ba vágó, helyben olvasható vagy akár kölcsönözhető könyvkollekcióval. A sporteseményt a Szabadidősport-eseményszervezők Országos Szövetsége (SZEOSZ) támogatta. A rendezvényt a Társadalmi Ellenőrző Társulás (TETT), az önkormányzat, valamint helyi civilek és vállalkozók is segítették.

Dr. Béres Judit lett Bátaszék új polgármestere

BÁTASZÉK Dr. Béres Judit nyerte a szeptember 20-i időközi polgármester-választást Bátaszéken. A független jelölt a szavazatok 60,24 százalékát szerezte meg. A második helyen Zsikó Zoltán végzett 25,10 százalékkal, dr. Kostyál Előd 9,76, Kovács Norbert pedig 4,90 százalékat kapott.

A megválasztott polgármester a választást követő napon már meg is kezdte a munkát a hivatalban. Lapunknak elmondta, első napján elsősorban a jegyzővel egyeztetett az előtte álló feladatokról, miközben a sajtó érdeklődésének is igyekezett eleget tenni.

Dr. Béres Judit hangsúlyozta: tisztában van azzal, hogy sok munka vár rá, és azért szeretne dolgozni, hogy Bátaszék minden lakójának polgármestere legyen, azoké is, akik most nem rá adták a voksukat. Az időközi választásra azért volt szükség, mert dr. Bozsolik Róbert június végén lemondott polgármesteri tisztségéről, miután 2026. június 29-i hatállyal kinevezték a Tolna Vármegyei Kormányhivatal vezető főispánná.

Lapunk következő számában hosszabb interjút tervezünk Bátaszék új polgármesterével, amelyben terveiről és a város előtt álló legfontosabb feladatokról is kérdezzük.

Falunaptól a búcsúig: mozgalmas nyár és kora ősz Cikón

CIKÓ Falunap, régi sváb szokások, templomi ünnepek és búcsú is színesítette az elmúlt hónapokat Cikón. A nyár és a szeptember programjai egyszerre kínáltak kikapcsolódást, közösségi élményeket és lehetőséget arra, hogy a településen tovább éljenek az elődöktől örökölt hagyományok.

Július 18-án rendezték meg Cikó falunapját, amely ezúttal is sokakat vonzott. Molnár Józsefné polgármester köszöntője után dr. Szijjártó Gábor, a térség országgyűlési képviselője mondott beszédet. Az ünnepségen dr. Ferencz Márton korábbi polgármester és Jung György volt alpolgármester díszpolgári címet kapott, emellett köszöntötték a kerek házassági évfordulójukat ünneplő párokat is.

A színpadon helyi és környékbeli hagyományőrzők, táncosok és zenészek váltották egymást. Fellépett többek között Német Tibor, a Cikói Hagyományőrző Egyesület, a Majosi Dalárda és a Majosi Berkenye Táncsoport, valamint a cikói diákok. A gyerekeket arcfestés, hajfonás, légvár és motorszimulátor várta. Az este egyik legnagyobb érdeklődéssel kísért programja pedig DJ Szatmári koncertje volt. A közös, babgulyásos vacsora után a Coctail Band utcabátlján hajnalig tartott a mulatság.

Augusztus 15-én a Rókus-kápolnánál elevenedett meg egy régi sváb hagyomány. Nagybaldogasszony ünnepére gyógynövényeket és vadon termő növényeket gyűjtöttek, majd az ezekből készített csokrokat a szentmisén megszentelték. Az ünnep szeretetlankomával, régi családi receptek alapján készült süteményekkel és közös beszélgetéssel zárult.

Szeptember 6-án az Ótemplomnál Kisbaldogasszony napját ünnepelték. Többen gyalogosan érkeztek a misére, felidézve azt az időszakot, amikor az Ótemplom a cikói és környékbeli németek búcsújáró helye volt.

Egy héttel később már a cikói búcsú várta a helyieket. Az önkormányzat támogatásának és a felajánlásoknak köszönhetően a körhintákat és a programokat mindenki ingyenesen élvezhette, lezárva ezzel Cikó eseményekben gazdag nyári és kora őszi időszakát.

Az államalapítás ünnepe hozta össze a falu közösségét

MŐCSÉNY Szent István királyra és az államalapításra emlékezett a település közössége az augusztus 20-i nemzeti ünnephez kapcsolódó rendezvényén. Az új kenyér megszegése, az ünnepi gondolatok és a közös együttlét egyszerre szóltak a hagyományokról, az összetartozásról és arról a közösségről, amely egy kis település mindennapjait is megtartja.

A kultúrház mellett felállított sátorban gyűlt össze a falu apraja-nagyja. A rendezvényen a környező települések vezetői is jelen voltak: Lengyel, Izmény és Grábóc polgármestere mellett Mucsfa polgármestere is elfogadta a meghívást.

Salgó Ivett, Mőcsény polgármestere ünnepi beszédében Szent István örökségét és a közösség erejét állította középpontba. Mint hangsúlyozta, egy település erejét nem pusztán a lélekszáma adja, hanem az, hogy lakói

képesek-e egymásért és közös ügyeikért összefogni. Szólt az elmúlt időszak fejlesztéseiről és a következő hónapok terveiről is.

Az ünnepség egyik legjelképebb pillanata az új kenyér megáldása és megszegése volt. A nemzetiszínű szalaggal átkötött kenyeret Sümegi József diakónus áldotta meg, majd a polgármester szegte meg, a szeleteket pedig gyerekek kínálták a résztvevőknek.

Az ünnepi program ezt követően kötetlenebb közösségi együttlétté alakult. A gyerekeket többféle játék várta, a színpadon zenés és táncos produkciók követték egymást, este pedig közös vacsorával folytatódott a rendezvény.

A nap végére az államalapítás ünnepe valódi közösségi alkalommá vált: Mőcsény lakói nemcsak a múlt előtt tisztelgettek, hanem azt is megmutatták, hogy a hagyományok ma is képesek összekötni egy település közösségét.

Vizsgálatok indulnak Tengelic Júliamajor térségében

RHK KFT. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) tájékoztatása szerint 2026 őszétől folytatják az úgynevezett módszertani vizsgálatokat, amelyek ezúttal Tengelic Júliamajor térségét érintik.

A jövőbeni nagyon kis aktivitású radioaktív hulladék-tároló telephelyének kiválasztását megalapozó munkához további adatgyűjtésre és a megfelelő vizsgálati módszerek meghatározására van szükség. Ezt szolgálják a 2024-ben megkezdett, több helyszínen zajló módszertani vizsgálatok. Ezek alapvető célja azoknak a kutatási módszereknek a kiválasztása és megfelelőségük igazolása, amelyek a későbbi telephelyvizsgálati programban alkalmazhatók lesznek.

A tervezett munka a társaság nagyon kis aktivitású radioaktív hulladék-tároló projektjének (NKAHT projekt) része. Ahogy arról korábban beszámoltunk, a projekt keretében párhuzamosan többféle előkészítő munka zajlik.

Ezek között szerepel a potenciálisan alkalmas telephelyek kiválasztásához szükséges követelmények meghatározása, az elhelyezendő hulladékcsomagok jellemzőinek vizsgálata, a lehetséges műszaki koncepció felülvizsgálata, valamint nemzetközi példák és tapasztalatok összegyűjtése.

Az előkészítő munkák, így a módszertani vizsgálatok is folytatódnak. Ezek sorába illeszkedik a hamarosan kezdődő terepi munka is, amely földtani, geofizikai módszereken alapszik.

Hasonló módszertani vizsgálatot végeztek 2025-ben Tengelic Szőlőhegy, 2026 júniusától pedig Bátaszék Csabrák térségében is.

A Tengelic-Szőlőhegynél végzett mérések segítségével a szakemberek sikeresen kiválasztották azt a kutatási módszeregüttest, amely a felszínközeli, kedvezően vízzáró tulajdonságú képződmények elterjedésének és jellemzőinek vizsgálatára alkalmas.

Az eredmények alapján a szakemberek úgy ítélték meg, hogy szükséges még egy kiegészítő vizsgálatot is elvégezni, amely a vízföldtani adatok térbeli kiterjesztheségét és az erre vonatkozó földtudományi módszereket határozza meg.

Ezt a kiegészítő munkát tervezik Tengelic Júliamajor térségében, a korábbi vizsgálati területtől nyugatra és délre. Az újonnan kijelölt, 8,93 négyzetkilométeres terület Fadd, Szedres, Tengelic és Tolna települések közigazgatási területére terjed ki. A konkrét munkálatok azonban csak Szedres, Tengelic és Tolna területét érintik.

A vizsgálatok során geofizikai méréseket és szondázásokat terveznek 15 helyszínen. A mérési nyomvonalak és pontok főként külterületi utak mentén haladnak, egyedül

Tengelic Júliamajor településrészén érintenek belterületet, ott is csak annak határát.

A méréseket az RHK Kft. alvállalkozói végzik, és csak kis számú ingatlant, illetve – főként önkormányzati – tulajdonost érintenek. A tu-

lajdonosokat a bányatörvény értelmében legkésőbb nyolc nappal a munkavégzés előtt értesítik.

A munkavégzés várhatóan 2026 őszén kezdődik, és körülbelül fél évig tart.

Régi keresztek újulnak meg, a cikói Kálvária megmentéséhez pedig összefogást kérnek

CIKÓ Több, a település vallási és kulturális örökségéhez tartozó emlék megmentésén dolgozik a Cikói Német Nemzetiségi Önkormányzat. Két út menti kereszt felújítására támogatást nyertek, közben pedig közösségi összefogást indítottak a Kálvária 14 stációjának helyreállításáért.

Ötszázezer forint vissza nem térítendő támogatást nyert a Cikói Német Nemzetiségi Önkormányzat az út menti keresztek felújítását segítő pályázaton. Az összegből két régi, helyben jól ismert keresztet újítanak meg: az egyik a Petőfi utca elején, Ófalu irányában, a másik pedig az Ótemplomhoz vezető út mellett található.

Utóbbi munkálatai már be is fejeződtek. A keresztet Hang Csaba és csapata újította fel, környezetének rendezésében pedig az önkormányzat közhasznú munkásai és Ömböli Balázs is közreműködött. A nemzetiségi önkormányzat reményei szerint a megszüpült emlékhely az ide érkező turistákat és zarándokokat is méltóbb környezetben fogadja.

Közben a Petőfi utca elején álló kereszt helyreállítása is a befejezéséhez közeledik. A munkálatokban Kiss Ferenc egyéni vállalkozó is közreműködik. A keresztek a Mária zarándokút mentén fekszenek, így nem csupán vallási emlékhelyként, hanem a zarándokok számára is fontos állomásként szolgálnak. A cél nem csupán a keresztek külső megújítása: a kezdeményezők szerint ezek az emlékek elődeik történetét és Cikó múltját is őrzik.

Ennél jóval nagyobb vállalkozás előtt is áll azonban a közösség. Teljes körű felújításra szorul a cikói Kálvária 14 stációja, amelyek állapota az elmúlt évtizedekben jelentősen leromlott. A 14 stáció közül egynek

a felújítását Kiss István és családja vállalta, a fennmaradó 13 stáció felújítására pedig rendelkezésre áll egy 2 millió 548 ezer forintos árajánlat, amely az anyagköltséget és a munkadíjat is tartalmazza.

A Cikói Német Nemzetiségi Önkormányzat ezért a helyiek, a településhez kötődő magánszemélyek és vállalkozások segítségét is kéri. A felajánlásokat kizárólag a stációk felújítására fordítják. Mint hangsúlyozták, minden kisebb és nagyobb támogatás azt szolgálja, hogy Cikó egyik fontos történelmi, vallási és kulturális öröksége a következő nemzedékek számára is fennmaradhasson.

Fiatalokat is táncra perdített az első Oberkrainer-est Fekeden

FEKED Első alkalommal rendeztek Oberkrainer-estet Fekeden, a kezdeményezés pedig már a premierjén bebizonyította, hogy van közönsége ennek a zenei világnak. A mintegy kétszáz lelkes településre 300–400 vendég érkezett, köztük meglepően sok fiatal. Öt zenekar váltotta egymást, a közönség pedig nemcsak hallgatta a muzsikát: sokan táncra is perdültek.

A központi téren, a plébánia melletti kis

futballpályán tartották meg az első fekedei Oberkrainer-estet. Az este során öt együttes lépett közönség elé, valamennyien mintegy negyvenperces műsorral készültek.

A programot a Fekeder Hecketapper nyitotta, majd az Original Graner Spatzen, az Unterrock, a Donaukrainer és a németkéri Kierkrain szórakoztatta a közönséget.

Tillmann Péter polgármester külön köszönetet mondott a Fekeder Hecketappert vezető

Horváth Etelének, aki jelentős szerepet vállalt az est megszervezésében. A településvezető szerint a program egyik legnagyobb örömét a közönség összetétele jelentette. Az Oberkrainer-est és a fúvószenéje ugyanis nem csupán az idősebb generációt szólította meg: sok húszas-harmincas éveiben járó fiatal is érkezett, akik együtt táncoltak és szórakoztak az idősebbekkel.

– Nagyon maradandó, szép este volt. Láttuk, hogy ennek a zenének és ennek a rendezvénynek van fogadókészsége – fogalmazott a polgármester.

A 300–400 fős közönség különösen annak fényében figyelemre méltó, hogy ez Fekede lakosságának nagyjából a kétszerese. Nemcsak helyiek érkeztek, hanem a környék számos településéről is jöttek vendégek.

Fekeden régóta fontos szerepet kap a zene, amelynek komoly hagyományai vannak a helyi közösségben. Az első Oberkrainer-est sikere azt is megmutatta, hogy ez a zenei világ a fiatalabb nemzedéket is képes megszólítani. A nagy érdeklődés láttán a településen már a folytatásban is gondolkodnak.

Fotó: Mohácsi Szabolcs

Utak és közösségi terek újulnak meg Mórágynon

MÓRÁGY Útjavítás, árokkotrás és a kultúrház megszerépítése adott feladatot az elmúlt időszakban Mórágynon. Két sikeres pályázat további fejlesztéseket tesz lehetővé, miközben a tél előtt sürgős karbantartásokra is szükség lesz – derült ki Glöckner Henrik polgármester beszámolójából.

Befejeződött annak a kismórágnyi útszakasznak a javítása, amelyet a nagy tömegű munkagépek rongáltak meg. A burkolat állapota annyira leromlott, hogy a lakók már nehezen tudták személyautóval megközelíteni ingatlanjaikat. Bár a beavatkozás az év elején még nem szerepelt a tervek között, a kialakult helyzet miatt az önkormányzat előre vette a munkát.

– Olyan úton közlekedtek nehéz gépek, amelyet nem erre a terhelésre alakítottak ki – ismertette a probléma okát a polgármester.

Elkészült a Szabadság utcai árok hosszabb szakaszának mederkotrása is. A települést néhány éve sújtó villámárvíz jelentős mennyiségű iszapot és hordalékot hagyott maga után, ezért szükségessé vált a meder kitisztítása. A száraz időjárás kedvezett a munkának, amellyel a későbbi csapadékos időszakokra készítették fel a vízelvezetőt.

Megszépül a kultúrház

A kultúrház homlokzatának festése és karbantartása szintén időszerűvé vált. Az épület belseje néhány éve megújult, a külső felületek rendbetételére azonban most sikerült forrást biztosítani. A munkák ütemezésénél fontos szempont volt a német nemzetiségi táncsoport október 3-i jubileumi rendezvénye: az önkormányzat az ünnephez méltó környezetet szeretett volna teremteni. A belső udvar korszerűsítése még várat magára. A tervek már korábban elkészültek, de a megvalósításhoz benyújtott pályázatok eddig nem jártak sikerrel. Glöckner Henrik abban bíz, hogy egy-két éven belül erre is találjanak támogatást.

Jó hír ugyanakkor, hogy a Magyar Falu Programban két pályázata is nyert a településnek. Az egyikből a kultúrház székeit és asztalait cserélhetik le, valamint sörpadgarnitúrákat és kisebb rendezvénysátrakat szerezhetnek be. A beszerzés a beszámoló idején már folyamatban volt.

Tehermentesítenék a pincesor

A másik támogatásból a Kossuth utcából a pincesor felé, a távközlési torony irányába vezető zúzott köves út újulhat meg az első pincsori elágazásig. A tervek átdolgozása zajlik, a kivitelezés várhatóan a következő év tavaszán kezdődhet. A beruházás alternatív megközelítést biztosítana, csökkentve a pincesor érzékeny útszakaszainak terhelését. A pincék feletti úton korábban már történtek beszakadások, és jelenleg is látható olyan elváltozás, amely később komolyabb gondot okozhat. A nehéz mezőgazdasági gépek más útvonalra terelése ezért különösen fontos lenne. Hosszabb távon a felújítandó szakaszt a régi vásártér felől Kismórággyal, a vasútállomás térségével is összekötnék. Így a mezőgazdasági és erdészeti területeket a falu belső útjainak és a pincsornak az elkerülésével lehetne megközelíteni. Ehhez újabb pályázati forrás szükséges.

Sürgős javítások a tél előtt

Az év végéig szeretnék rendbe tenni a Kossuth utca felső szakaszának megsüllyedt, repedezett burkolatát is. Sürgős feladat az orvosi rendelő helyenként megrogyott tetőszerkezetének javítása. A legrosszabb állapotú részen még ősszel elvégzik a munkát; a teljes tető helyreállítására egyelőre nincs elegendő pénz, ezért több ütemmel számolnak.

Mórágys ismét pályázott szociális tüzelőanyagra, a támogatásról és a kiosztható fa mennyiségéről azonban a beszámoló idején még nem született döntés. Az önkormányzat a Bursa Hungarica ösztöndíj-programhoz is csatlakozik, hogy segítse a továbbtanuló fiatalokat.

A képviselő-testület a német nemzetiségi táncsoport jubileumáról is megemlékezett: elismerő oklevéllel köszönte meg a közösség több évtizedes hagyományörző és közösségformáló munkáját.

Százmilliós fejlesztések Ófaluban: utak, tájház és kultúrház is megújul

ÓFALU Egymást érik a fejlesztések a kistérségben: utak újulnak meg, tovább szépül a Tájház, és a Kultúrház korszerűsítése is folytatódhat. Szeibert Edéné polgármester több már elnyert támogatásról és még elbírálás alatt álló pályázatról is beszámolt lapunknak.

A legnagyobb beruházás a szennyvíztelep felé vezető utat érinti. Ófalu 129 millió forintos uniós támogatást nyert a külterületi út fejlesztésére, amelyből a jelenleg még részben zúzottkő és részben földes útburkolat meg-

újítása és szilárd burkolattal történő ellátása valósulhat meg. A Magyar Falu Programban további 39 millió forint jut a Béke utca teljes felújítására, a vízelvezetés rendezésével együtt. Már a kiviteli tervek várják, és ha az időjárás engedi, a munkát még idén szeretnék elvégezni.

A Tájház tetőfelújítására a Népi Építészeti Programban 10 millió forintot nyertek, a szalmatető készítése már folyamatban van. További 19 millió forintos támogatásból az épület felújítása folytatódik, és vizesblokkot

is kialakítanak. Korábban az istállót és a pajtát is rendbe tették, megújult az udvar és a járda, így a mostani munkákkal teljessé válhat a Tájház megújulása.

A helyi közösségek is részesültek a fejlesztési forrásokból. Az Ófalu Baráti Köre Közhásznu Egyesület 1,55 millió forintot kapott a Kultúrház napelemes rendszerének bővítésére, az Ófalui Német Nemzetiségi Önkéntes Közhásznu Tűzoltó Egyesület 1,44 milliót, az Ófaluer Alapítvány pedig ugyancsak 1,44 millió forintot nyert rendezvénysátrak és asztalgarnitúrák beszerzésére. A Német Önkormányzat Ófalu 2,15 millió forintból a Polgármesteri Hivatal szigetelését fejezheti be, és klímaberendezést is vásárolhat.

Három LEADER-pályázat is folyamatban van. Ezek révén klímákkal, asztalokkal, székekkel és mosogatógéppel fejlesztenék tovább a Kultúrházat, valamint berendeznék az új konyharészt. Két projekt már átment a helyi bírálaton, a harmadiknál megtörtént a hiánypótlás.

A beruházások mellett mozgalmas őszi vár Ófalura. Október 4-én idősök napját rendeznek, majd következik az egész falut megszólító Márton-napi felvonulás. Az évet az adventi gyertyagyújtások és a karácsonyi rendezvény zárja.

Közösségi élmények és fejlesztések Bábaapátiban

BÁBAAPÁTI Falunap, nyári gyermektábor és kulturális rendezvények hozták össze Bábaapáti lakóit az elmúlt időszakban. A programok mellett a helyi szolgáltatások fejlesztése és a családok támogatása is hangsúlyt kapott.

A július 11-i falunapon az erőpróbától a zenés szórakozásig sokféle élmény várta az érdeklődőket. Ifjabb Fekete László bemutatója mellett a vállalkozó kedvű helyiek is összemérhették erejüket, az IFA-húzó versenyen férfi- és női csapatokért szurkolhatott a közönség. A legki-

sebbeket gyermekműsorok és habparti szórakoztatás, a programot táncprodukciók és kutyás bemutatók is gazdagították. Este Szandi slágerei teremtettek hangulatot, az ünneplést falunapi bál és tűzijáték tette teljessé.

Július második felében nyílt meg a Községi Házban az „Időtlen Értékek” című kiállítás. A tárlat helyi és környékbeli alkotók természetfotóit, festményeit, kézműves munkáit, kerámiáit, valamint sporttörténeti ereklyéket vonultatott fel. A hagyományőrzést szolgálta a Kellner Adolf evangélikus lelkész és fia, dr. Kolta László helytörténész tiszteletére állított emléktábla felavatása az óvoda falán. A megemlékezést a Rohmann Henrik Emlékhangverseny követte, hárfajátékkal.

A nyári gyermektábor egy héten át kínált változatos elfoglaltságot. Sorversenyek, vizes csata, terápiás kutyás foglalkozás, túrázás és kézműveskedés váltotta egymást. A gyerekek a fafaragást is kipróbálták, elkészítették a település címerét, a hetet pedig rendhagyó lovaggá ütés zárta.

Az önkormányzat a Magyar Falu Programban forrást nyert a fogorvosi rendelő eszközbeszerzésére, elősegítve a helyi ellátás újraindítását. Tatarozási támogatást tizenöt pályázó kapott, a családokat óvodáztatási és beiskoláztatási támogatás is segítette. A Lakossági Ellenőrző Csoport püspökszilágyi szakmai látogatásán Koronai Ernő Róbert polgármester és Sári József képviselő is részt vett.

Találkozások Bécsben és Ordason

A Paks II. Zrt. júliusban kinevezett elnök-vezérigazgatója, Ságodi Attila is részt vett a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) 70. közgyűlésén. Az ennek keretében rendezett konferenciának megközelítőleg négyezer résztvevője volt több mint 180 ország képviselőjében szeptember közepén.

Ságodi Attila rámutatott, hogy a bécsi konferencia a nukleáris ipar globális seregszemléje, ahol az összes olyan ország képviselteti magát, ahol békés célú nukleáris projekt valósul meg. – Ezek lehetnek akár működő erőművek, akár olyan társaságok, amelyek a létesítés, az üzemeltetés vagy a karbantartás terén nyújtanak szolgáltatásokat. Nekem, mint a Paks II. Zrt. vezetőjének, ez jó alkalom a találkozásra azokkal az emberekkel és cégekkel, akik relevánsak lehetnek társaságunk számára – fogalmazott a cégvezető a konferencia szünetében.

– A világban egyre nagyobb szükség van villamos energiára, méghozzá olyanra, amit üvegházhatású gázok kibocsátása nélkül termelnek meg. Ez jelenti a megújuló energiákat, de mivel azok nagy mértékben időjárásfüggők, szinte minden ország nagyon fontosnak tartja, hogy legyen olyan szén-dioxid-mentesen termelő erőműve is, ami stabilan tud működni. Erre jelenleg az atomenergia az egyik legjobb megoldás – foglalta össze a vezérigazgató.

– Világszerte nő az igény a biztonságos, megbízható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású atomenergia iránt – hangsúlyozta köszöntőjében a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség főigazgatója. Rafael Mariano Grossi rámutatott, hogy a nukleáris energia nemcsak az energiabiztonságot szolgálja, hanem a tudomány, az innováció és a gazdasági fejlődés egyik fontos motorja is, ezért hosszú távon meghatározó lesz a szerepe a fenntartható jövő építésében. Hazánkat felszólalóként Kádár Andrea Beatrix, az Országos Atomenergia Hivatal elnöke képviselte a szakmai seregszemlén.

Néhány nappal később egészen más közegben – a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás által szervezett TEIT Nap szakmai fórumán – volt téma az atomenergia és azon belül is a Paks II. projekt.

A tizenhat településről érkezett résztvevők a Paks II.-es tájékoztató sátorban és Rákóczi Péter kommunikációs igazgató előadásából tájékozódhattak a beruházásról. Elmondta, hogy a projekt mindenre kiterjedő vizsgálaton esik át, aminek eredményei a kormány prognóza szerint év végére várható. Eközben a kivitelezés zajlik, azaz – ahogy fogalmazott – az üzletfolytonosságot fenntartják. Tájékoztatója szerint az 5. blokki munkagödörben az öt épületet magába foglaló nukleáris sziget alapozásán dolgoznak, a 6. blokki munkagödör kialakítása vége felé jár, a nukleáris szigeteken kívül folyik a talajszilárdítás, készülnek a kiszolgáló létesítmények és a nagyberendezések, épül az Oktatási- és Szimulátorközpont.

– Az atomenergia egyenlő a dekarbonizált ellátásbiztonsággal – fogalmazott a **G7 Paradigma** – Verseny az energiáért konferencia atomenergia jövőjével foglalkozó kerekasztal-beszélgetésén Dr. Hugyecz Attila. A Paks II. Zrt. chief international officer felhívta a figyelmet arra, hogy napjainkban az atomenergia reneszánszát éljük, számos ország, amely korábban lemondott a nukleáris energiáról, felülvizsgálja korábbi döntését és új atomerőművek építését készíti elő.

Helyben termelnék, helyben használnák – energiaközösséget terveznek Véménd térségében

VÉMÉND Nagy léptékű energetikai fejlesztés indul a kistelepülésen: csaknem 153 millió forintból olyan energiamenedzsment-rendszert építenek ki, amely egy későbbi, egész mikrotérséget összefogó energiaközösség alapja lehet. Szalonna Zoltán polgármester villamosmérnökként maga is ötletgazdája és egyik fő mozgatója a tervnek, amelyen már évek óta dolgoznak.

A mostani lehetőség önmagában is jelentős, Véménden azonban ennél jóval messzebbre tekintenek. A cél az, hogy idővel a környék lakossága, önkormányzatai és vállalkozásai egyetlen rendszerben hangolhassák össze az energia termelését és felhasználását.

– **Kezdjük az alapoknál: mi készül most Véménden, és mire lesz képes ez a rendszer?**

– Tulajdonképpen egy olyan szoftveres és vezérlési hálózatot építünk ki, amely folyamatosan látja, mennyi energiát termelünk és mennyit használunk fel. Én ezt egyfajta „kis MAVIR-ként” szoktam emlegetni. Ha tudjuk, hogy egy adott időszakban mennyi energiára lesz szükségünk, azt is meg tudjuk tervezni, mikor kell vásárolnunk, illetve mikor van olyan többletünk, amit értékesíteni tudunk. Ennek a rendszernek a kiépítése a következő egy év feladata.

– **Ez azonban csak egy része egy jóval nagyobb elképzelésnek. Mi a végső cél?**

– Mi már hat évvel ezelőtt elkezdünk azon gondolkodni, hogyan lehetne egy mikrotérségi energiaközösséget létrehozni. Nem egyetlen településben gondolkodunk, hanem abban, hogy a környék lakossága, önkormányzatai és vállalkozásai kapcsolódjanak össze. A lényeg az lenne, hogy amikor itt helyben energiát termelünk, akkor lehetőség szerint itt helyben használjuk is fel. Ehhez viszont össze kell hangolni, hogy ki, mikor és mennyit termel, illetve fogyaszt.

– **Ha mindez megvalósul, mit nyerhet vele egy helyi család vagy vállalkozás?**

– Az lenne a cél, hogy mindkettő jobban járjon. A lakossági termelő a főlegesen megtermelt energiájáért kedvezőbb árat kaphatna, a helyi vállalkozás pedig kedvezőbb áron juthatna energiához. A kettő között keletkező forrást pedig vissza lehetne forgatni a rendszerbe. Szükség lesz például energiátárolásra is, mert a termelési és fogyasztási csúcsokat ki kell egyenlíteni. Így lépésről lépésre egy egyre önállóbb helyi rendszer épülhetne ki.

– **Ha energiaközösségről beszélünk, elsősorban napelemekre gondolunk. Önök ennél szélesebb rendszerben gondolkodnak?**

– Jóval szélesebben. Geotermikus energiában és biogázban is gondolkodunk. A térségben vannak szennyvíztisztítók, állattartó telepek, az önkormányzatoknál pedig keletkezik zöldhulladék. Ezek megfelelő rendszerben a biogáztermelés alapanyagai lehetnek. Ráadásul nemcsak energiát nyerhetünk belőlük: olyan végtermék is keletkezhet, amelyet a mezőgazdaságban lehet hasznosítani. Az egész elképzelés lényege, hogy amit csak lehet, helyben termeljünk meg, helyben használjunk fel, és lehetőleg semmi ne vesszen kárba.

– **A tervek tehát már megvannak. Mikor juthatnak el odáig, hogy mindez a gyakorlatban is működjön?**

– Maga a vezérlési rendszer a következő egy évben elkészülhet. Én azt gondolom, hogy három éven belül az energiaközösséget is össze lehet állítani úgy, hogy működőképesé váljon. A terveink megvannak, évekkal ezelőtt elkezdtek ezt a munkát. Most arra van szükség, hogy meglegyenek hozzá a megfelelő pályázati források és jogi feltételek. Ha ezek rendelkezésre állnak, akkor mi készen állunk arra, hogy a tervből valódi, működő rendszer legyen.

Ötven éve őrzik a sváb hagyományokat Mórágyn

MÓRÁGY Fél évszázados jubileumát ünnepli a Mórágyi Német Nemzetiségi Néptánc Együttes.

A közösség alapjait a Glöckner házaspár teremtette meg: Erzsébet néni helyi tanítónak iskolásokkal élesztette újjá a sváb tánc hagyományokat. Az együttest 2005 óta Garay Iringó vezeti, ma művészeti vezetőként dolgozik Donát Csaba egyesületi elnökkel. Több generációt felvonultató produkcióik országos minősítéseket, díjakat hoztak, és külföldi fesztiválokra is eljutottak.

A mintegy negyven aktív tagot számláló közösségben a fiatalok a tapasztalt táncosoktól tanulnak. Munkájukat a települési és a német nemzetiségi önkormányzat is támogatja, segítve a helyi dalok, táncok és népszokások továbbadását.

